

1991. évi XLV. törvény

a mérésügyről¹

Az Országgyűlés a mérések hazai és nemzetközi egységességének és pontosságának biztosítása, a mérési - valamint ennek révén mind a kutatási és fejlesztési, mind a gyártási, mind a kereskedelmi - kultúra színvonalának emelése, továbbá a fejlett iparú országokkal kiépülő gazdasági kapcsolatok bővítésének, s ennek érdekében termékeink versenyképességének a minőségbiztosítás mérésügyi eszközei által is megalapozott elősegítése céljából az alábbi törvényt alkotja:

I. fejezet

Általános rendelkezések

A törvény hatálya

1. §² E törvény hatálya a mérésügyi szervezet tevékenységére, a mértékegységek használatára és a joghatással járó mérésekre terjed ki.

Mérésügy³

2. § (1) A mérésügy a mérésekkel kapcsolatos tevékenységkörnek az a része, amelyet a mérések hazai és nemzetközi egységességének és pontosságának biztosítása céljából a jog eszközeivel kell szabályozni, és amelynek ellátásáról az állam gondoskodik.

(2)-(3)⁴

3. §⁵

A mérésügyi szerv feladata⁶

4. § (1) A mérések pontossága és egységessége érdekében a mérésügyi szerv a következő feladatokat látja el:⁷

---

¹ Kihirdetve: 1991. X. 9.

² Módosította: 2011. évi CCI. törvény 49. §.

³ Módosította: 2006. évi CIX. törvény 98. § (2).

⁴ Hatályon kívül helyezte: 2006. évi CIX. törvény 98. § (2). Hatálytalan: 2007. I. 1-től.

⁵ A korábbi alcímmel együtt hatályon kívül helyezte: 2006. évi CIX. törvény 98. § (2). Hatálytalan: 2007. I. 1-től.

⁶ Módosította: 2006. évi CIX. törvény 98. § (1) b).

⁷ Módosította: 2006. évi CIX. törvény 98. § (1) b).

a) gondoskodik a törvényes mértékegységek használatára vonatkozó szabályozás előkészítéséről, az országos etalonokról, azok nemzetközi összehasonlításáról és hazai továbbszármaztatásáról, valamint az e feladatok ellátásához szükséges mérésügyi kutatásról és fejlesztésről;

b)⁸ hitelesítési előírásokat bocsát ki, részt vesz a mérésügyi szabványok és műszaki irányelvek kidolgozásában, ellátja a mérésügyi engedélyezési feladatokat, elvégzi a típusvizsgálatokat, a használati mérőeszközök hitelesítését, részt vesz a kalibráló laboratóriumok akkreditálásában, gondoskodik a kötelező hitelesítés alá tartozó mérőeszközök közösségi típusvizsgálatáról, hitelesítéséről és felügyeletéről, továbbá gondoskodik e törvény és a végrehajtására kiadott jogszabályok megtartásának ellenőrzéséről;

c)⁹ képviseli Magyarországot a mérésügyi nemzetközi szervezetekben és az Európai Unió mérésügyi szervezeteiben, együttműködik más államok mérésügyi szervezeteivel, gondoskodik a mérésügyi nemzetközi szerződésekből, valamint az Európai Unió mérésügyi szerződéseiből adódó feladatok végrehajtásáról.

(2)¹⁰

II. fejezet

Mértékegységek

5. §¹¹ (1)¹² Minden olyan mennyiség értékének kifejezésére, melyre jogszabály törvényes mértékegységet állapít meg, ezt a mértékegységet kell használni.

(2) Törvényes mértékegységek:

a) a Nemzetközi Mértékegység-rendszer (SI) mértékegységei,

b) az (1) bekezdés szerinti külön jogszabályban meghatározott, az SI-n kívüli mértékegységek,

c) az SI mértékegységeiből és az SI-n kívüli törvényes mértékegységekből képzett mértékegységek,

d) az a), b), c) pont alatti mértékegységeknek az (1) bekezdés szerinti külön jogszabályban meghatározott módon képzett többszöröse és törtrészei.

(3) A törvényes mértékegységeken kívül más mértékegységek is használhatók:

a) a külkereskedelmi kapcsolatban,

b) nemzetközi megállapodások alapján,

c) a tudományos kutatásban.

---

⁸ Megállapította: 2004. évi XXIX. törvény 4. § (1). Hatályos: a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napjától.

⁹ Megállapította: 2004. évi XXIX. törvény 4. § (1). Módosította: 2011. évi CCI. törvény 48. §.

¹⁰ Hatályon kívül helyezte: 2006. évi CIX. törvény 98. § (2). Hatálytalan: 2007. I. 1-től.

¹¹ Megállapította: 2001. évi CXII. törvény 1. §. Hatályos: 2002. I. 1-től.

¹² A korábbi második mondatot hatályon kívül helyezte: 2009. évi LVI. törvény 44. §. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

III. fejezet

Joghatással járó mérés és eszközei

6. § (1) Joghatással jár a mérés, ha annak eredménye az állampolgárok és/vagy jogi személyek jogát vagy jogi érdekeit érinti, különösen, ha a mérési eredményt mennyiség és/vagy minőség tanúsítására - a szolgáltatás és ellenszolgáltatás mértékének megállapítására - vagy hatósági ellenőrzésre és bizonyításra használják fel; továbbá az élet- és egészségvédelem, a környezetvédelem és a vagyonvédelem területén.

(2) Joghatással járó mérést a mérési feladat elvégzésére alkalmas hiteles mérőeszközzel vagy használati etalonnal ellenőrzött mérőeszközzel kell végezni.

(3) Hiteles az a mérőeszköz

a)¹³ amelyet a mérésügyi szerv hitelesített,

b)¹⁴ amelynek külföldi hitelesítését a mérésügyi szerv első belföldi hitelesítésként elismerte.

(4)¹⁵ A közösségi típusvizsgálaton, közösségi első hitelesítésen vagy közösségi egyedi hitelesítésen az Európai Unió bármely tagországában megfelelt mérőeszköz e törvény és a végrehajtására kiadott rendeletek alkalmazásában hitelesnek minősül, és belföldi forgalomba hozatala után rá a hiteles mérőeszközökre vonatkozó jogkövetkezményeket kell alkalmazni, ideértve a belföldi időszakos és javítás utáni hitelesítési kötelezettséget is.

IV. fejezet

Kötelező hitelesítésű mérőeszközök

Hitelesítettési kötelezettség, felmentés

7. § (1)¹⁶ A hitelesítettési kötelezettség kötelező hitelesítésű mérőeszközökre vonatkozik.

(2) Kötelező hitelesítésű mérőeszköz csak érvényes hitelesítéssel forgalmazható, használható vagy tartható használatra kész állapotban.

(3) A kötelező hitelesítésű mérőeszköz hitelesítettéséről

a) a belföldi forgalombahozatal előtt (első hitelesítés) a belföldi forgalombahozónak,

b) javítás után (javítás utáni hitelesítés) a javítást végzőnek,

c) meghatározott időközönként (időszakos hitelesítés) a mérőeszköz tulajdonosának, illetve használatjának kell gondoskodnia.

(4) A helyhez kötött mérőeszköz első hitelesítettése az üzembehelyező szerv (személy) feladata.

---

¹³ Módosítva: 2006. évi CIX. törvény 98. § (1) b) alapján.

¹⁴ Módosította: 2006. évi CIX. törvény 98. § (1) b).

¹⁵ Beiktatta: 2004. évi XXIX. törvény 5. §. Hatályos: a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napjától.

¹⁶ Módosította: 2009. évi LVI. törvény 44. §.

(5) Nem kötelező a mérőeszközök hitelesítése, ha azok nem kerülnek belföldi forgalomba, valamint nem kötelező a magánszemélyek által háztartási célra használt mérőeszközök időszakos hitelesítése.

(6)¹⁷ A mérésügyi szerv csak jogszabályban meghatározott esetekben adhat felmentést a hitelesítési kötelezettség alól.

(7)¹⁸ A mérőeszközök sajátos használati körülményeire tekintettel a mérésügyi szerv - az általa meghatározott feltételek teljesülése esetén - feljogosíthat más szervet az időszakos javítás utáni mérőeszköz-minősítésre. A feljogosítás alapján végzett mérőeszköz-minősítés annak hitelesítését helyettesíti.

Hitelesítési engedély, típusvizsgálat

8. § (1)¹⁹ A kötelező hitelesítésű mérőeszközök hitelesítési engedély alapján hitelesíthetők. A hitelesítési engedélyt a mérésügyi szerv típusvizsgálat alapján adja ki.

(2)²⁰ A mérőeszköz hitelesítési engedély nélkül akkor hitelesíthető, ha

a) az adott mérőeszközre vonatkozó jogszabály ezt kifejezetten megengedi, vagy

b) a mérőeszköz a 6. § (4) bekezdése alapján került hazai forgalomba.

(3)²¹ A hitelesítési engedély iránti eljárásban az ügyintézési határidő negyvenöt nap.

(4)²² A hitelesítési engedély megszerzéséről a mérőeszköz belföldi forgalomba hozója, vagy ha ez nem állapítható meg egyértelműen, a mérőeszköz felhasználója tartozik gondoskodni.

(5)²³ A hitelesítési engedéllyel rendelkező mérőeszköztípuson változtatást csak akkor lehet végrehajtani, ha a forgalombahozó előzetesen gondoskodott a hitelesítési engedély módosításáról.

9. § (1) A mérőeszköz típusvizsgálat célja annak elbírálása, hogy a mérőeszköztípus megfelel-e a vele szemben támasztott mérésügyi előírásoknak.

(2)²⁴

---

¹⁷ Módosította: 2006. évi CIX. törvény 98. § (1) b).

¹⁸ Módosította: 2006. évi CIX. törvény 98. § (1) b).

¹⁹ Módosította: 2006. évi CIX. törvény 98. § (1) b).

²⁰ Beiktatta: 2004. évi XXIX. törvény 6. §. Hatályos: a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napjától.

²¹ Megállapította: 2009. évi LVI. törvény 43. § (1). Módosította: 2010. évi CLII. törvény 2. § (7), 2015. évi CLXXXVI. törvény 11. §.

²² Számozását módosította: 2004. évi XXIX. törvény 6. §.

²³ Számozását módosította: 2004. évi XXIX. törvény 6. §.

²⁴ Hatályon kívül helyezte: 2004. évi XXIX. törvény 148. § (2) l). Hatálytalan: a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napjától.

(3)²⁵ Kötelező hitelesítésű mérőeszközök esetében a mérésügyi szerv felmentést adhat a típusvizsgálati kötelezettség alól.

(4)²⁶ A hitelesítési engedélyt a mérésügyi szerv visszavonhatja, ha a mérőeszköztípus az engedélyezési okiratban foglaltaktól eltér, illetőleg a további hitelesítést vagy mérőeszközhasználatot újabb feltételekhez kötheti.

Hitelesítési eljárás

10. § (1) A mérőeszköz-hitelesítés célja annak elbírálása, hogy a mérőeszköz megfelel-e a vele szemben támasztott mérésügyi előírásoknak.

(2) A kötelező hitelesítésű mérőeszközök hitelesítése a hitelesítési előírásban és/vagy a hitelesítési engedélyben meghatározott mérésügyi vizsgálatból és a hitelesítés tanúsításából áll.

(3)²⁷ A hitelesítés tényét a mérőeszközön elhelyezett törvényes tanúsító jel és/vagy hitelesítési bizonyítvány tanúsítja.²⁸

(4)²⁹

V. fejezet

Akkreditálás³⁰

11. §³¹ A mérésügyi szerv az akkreditáló szervvel együttműködve - a nemzeti akkreditálásról szóló jogszabályok rendelkezéseivel összhangban - részt vesz a kalibráló és a vizsgáló laboratóriumok akkreditálásában.

VI. fejezet

Mérésügyi ellenőrzés és piacfelügyelet³²

12. § (1)-(2)³³

---

²⁵ Módosította: 2006. évi CIX. törvény 98. § (1) b).

²⁶ Módosította: 2006. évi CIX. törvény 98. § (1) b).

²⁷ Megállapította: 2001. évi CXII. törvény 2. §. Módosította: 2006. évi CIX. törvény 98. § (1) b). A korábbi második mondatot hatályon kívül helyezte: 2009. évi LVI. törvény 44. §. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

²⁸ Lásd: 2001. évi CXII. törvény 9. § (2).

²⁹ Hatályon kívül helyezte: 2009. évi LVI. törvény 44. §. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

³⁰ Megállapította: 2001. évi CXII. törvény 3. §. Hatályos: 2002. I. 1-től.

³¹ Megállapította: 2015. évi CXXIV. törvény 18. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.

³² Megállapította: 2004. évi XXIX. törvény 7. § (1). Hatályos: a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napjától.

(3)³⁴ A mérésügyi szerv a mérésügyi piacfelügyeleti jogkörében eljárva
a) a hitelesítési engedélyezési eljárásával biztosítja, hogy ne kerüljenek forgalomba,
b) más piacfelügyeleti hatóságokkal együttműködve elősegíti, hogy ne maradjanak a forgalomban
a fogyasztók jogi érdekeit sértő vagy veszélyeztető, kötelező hitelesítés körébe tartozó mérőeszközök.

VII. fejezet

Vegyes rendelkezések

Hitelesített mérőeszközök használata

13. § (1) A hitelesített mérőeszközt úgy kell üzemben tartani és használni, hogy rendeltetésszerű működése, a mérési eredmények pontos leolvasása biztosítva legyen.

(2) Ha a hitelesített mérőeszköz valamely mérés technikai tulajdonsága a hitelesítés érvényének időtartamán belül megváltozik, vagy rendeltetésszerű működése kétségessé válik, a mérőeszköz használója köteles gondoskodni a mérőeszköz használaton kívül helyezéséről, javíttatásáról és hitelesíttetéséről.

(3) A hitelesített mérőeszközt - az ellenkező bizonyításáig úgy kell tekinteni, hogy annak nincs a mérési eredményt befolyásoló hibája.

Mérésügyi díjak

14. § (1)³⁵ A mérésügyi szolgáltatások igénybevételéért igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni.

(2)³⁶

VIII. fejezet

Záró rendelkezések

15. § (1)³⁷ Ez a törvény 1992. január 1-jén lép hatályba.

(2) Az e törvény hatálybalépéséig alkalmazott tanúsító jelek az időszakos hitelesítés érvényességi időtartamának lejártáig hatályosak.

---

³³ Hatályon kívül helyezte: 2009. évi LVI. törvény 44. §. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

³⁴ Beiktatta: 2004. évi XXIX. törvény 7. § (2). Módosította: 2006. évi CIX. törvény 98. § (1) b).

³⁵ Módosította: 2009. évi LVI. törvény 44. §.

³⁶ Hatályon kívül helyezte: 2009. évi LVI. törvény 44. §. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

³⁷ Módosította: 2007. évi LXXXII. törvény 2. § 84.

(3)³⁸ Felhatalmazást kap a Kormány, hogy

- a) a mérésügyi szerv vagy szervek kijelölését, a mérésügyi szerv hatósági eljárásának részletes szabályait,³⁹
- b) a Nemzetközi Mértékegység-rendszer alapegységeit,
- c) a Nemzetközi Mértékegység-rendszer származtatott egységeit,
- d) a Nemzetközi Mértékegység-rendszeren kívüli, korlátozás nélkül használható törvényes mértékegységeket,
- e) a Nemzetközi Mértékegység-rendszeren kívüli, kizárólag meghatározott szakterületen használható törvényes mértékegységeket,
- f) a kötelező hitelesítésű mérőeszközöket,
- g) a mérésügyi hatóság által használt törvényes tanúsító jeleket, hitelesítési bélyegzőket, valamint a hitelesítést helyettesítő minősítők tanúsító jeleinek rajzait és alkalmazásuk módját

rendeletben állapítsa meg.

(4)⁴⁰ Felhatalmazást kap a mérésügyi szerv irányítását ellátó miniszter, hogy a mérőeszközökre vonatkozó egyedi előírásokat tartalmazó szabályokat, a mérőedényként használt palackok forgalomba hozatalának feltételeit, illetve az előrecsomagolt iparcikkek és élelmiszerek megengedett tömeg- és térfogatmértékeit és az ellenőrzés módszereit rendeletben állapítsa meg.⁴¹

(5)⁴² Felhatalmazást kap a mérésügyi szerv irányítását ellátó miniszter, hogy az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben a mérésügyi hatóság részére a mérésügyi eljárásért fizetendő díj - ideértve a jogorvoslati díjat is - mértékét, valamint a beszedésével, kezelésével, nyilvántartásával, visszatérítésével kapcsolatos részletes szabályokat, rendeletben állapítsa meg.

(6)⁴³ Felhatalmazást kap az iparügyekért felelős miniszter, hogy a kötelező hitelesítésű mérőeszközök mérésügyi követelményeit, a hitelesítés általános feltételeit és eljárási szabályait rendeletben állapítsa meg.⁴⁴

1-2. számú melléklet az 1991. évi XLV. törvényhez⁴⁵

---

³⁸ Megállapította: 2009. évi LVI. törvény 43. § (2). Hatályos: 2009. X. 1-től.

³⁹ Lásd: 320/2010. (XII. 27.) Korm. rendelet, 365/2016. (XI. 29.) Korm. rendelet 8. cím.

⁴⁰ Megállapította: 2005. évi CLXIV. törvény 11. § (1). Módosította: 2006. évi CIX. törvény 98. § (1) b).

⁴¹ Lásd: 8/2006. (II. 27.) GKM rendelet, 13/2008. (VIII. 8.) NFGM-FVM együttes rendelet, 19/2016. (VI. 17.) NGM rendelet.

⁴² Beiktatta: 2008. évi XLVII. törvény 51. § (1). Módosította: 2010. évi CXLVIII. törvény 41. §.

⁴³ Beiktatta: 2009. évi LVI. törvény 43. § (3). Hatályos: 2009. X. 1-től.

⁴⁴ Lásd: 19/2016. (VI. 17.) NGM rendelet.

⁴⁵ Hatályon kívül helyezte: 2001. évi CXII. törvény 9. § (3). Hatálytalan: 2002. I. 1-től.